

راهنمای فرایند چاپ مقاله در مجلات معتبر علمی و نحوه شناسایی سایت های نامعتبر

تهیه کننده: لیدا فرهمندآذر

تأیید کننده: مهرانوش محمدی

آبان ماه 1393

به نام خدا

راهنمای نحوه چاپ مقاله در مجلات معتبر علمی

سال های متمادی است که تعامل میان ناشران و محققان از طریق انتشار نتایج تحقیقات علمی در مجلات که موثرترین رسانه اشاعه نتایج تحقیقات است، صورت می گیرد. گسترش روز افزون تعداد مجلات و استقبال و استفاده گسترده جامعه از این منابع در اکثر کشورها، نشانگر اهمیت قابل توجه این نوع منابع نشر دانش است. اکنون مجلات مهم ترین ابزارهای اطلاع رسانی و شاخص مورد قبول از رشد دانش در جهان به شمار می روند. با توجه به این که چاپ مقالات علمی در مجلات علمی - پژوهشی داخل و خارج کشور از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد و شناسایی مجلات کم اعتبار و نامعتبر برای اساتید و دانشجویان از اهمیت بسزایی برخوردار است، لازم است تمهیداتی ایجاد شود تا این نوع مجلات شناسایی گردد، هم به جهت ارزشنگفتی که بابت چاپ این نوع مقالات هزینه می شود و هم به دلیل خسارت علمی جبران ناپذیری که به کشور و خود نویسنده مقاله وارد می شود. شناسایی مجلات کم اعتبار و بی اعتبار در هر حوزه تخصصی با اندکی تأمل و البته کمی تجربه به سادگی انجام پذیر است.

از آنجا که نوشتن صحیح و مناسب یک مقاله رکن اساسی برای چاپ مقالات علمی در مجلات معتبر می باشد ابتدا مقاله بر اساس استانداردهای علمی تهیه و مطابق فرمت اعلام شده مجله مورد نظر (به عنوان مثال تعداد کلمات، فونت، تعداد خطوط، فاصله خطوط از کناره های صفحه و....) تنظیم و ارسال شود. ابهام در موضوع مقاله و وجود تعداد زیاد مقالات مشابه پیشین، عدم تبیین زمینه اصلی تحقیق، نمونه گیری نامناسب، عدم رعایت اصول مقاله نویسی مورد نظر نشریه، عدم ذکر صحیح ارقام آماری، فقدان بحث و پرداختن به نتایج، چکیده های خیلی کوتاه و خیلی زیاد، بی دقتی در تهیه متن (غلط تایپی، اشتباهات متن) و عدم ارتباط موضوع مقاله با رویکرد نشریه از جمله دلایلی است که موجب عدم پذیرش مقاله در یک نشریه می شود. بعد از تهیه مقاله، اقدام بعدی انتخاب مجله است که معمولاً براساس نوع مقاله و ارزشمند بودن نوع تحقیق انتخاب می شود، مسلماً مقاله ای که در آن داده های واقعی استفاده شده و کلیه اصول اولیه مقاله نویسی در آن رعایت شده و درجه ارجاع به خود آن کمتر از 20٪ باشد، بهتر است در یک ژورنال ISI چاپ شود.

در انتخاب مجلات نکات مهم زیر لازم است توجه شود:

1- استفاده از مجلات تخصصی برای چاپ مقالات؛ در همین زمینه سایت تامسون لیست مجلات ISI را که دارای

IF و ضریب JCR می باشند، در دسته علوم پایه و مهندسی (SCIENCE CITATION INDEX) آدرس:

<http://ip-science.thomsonreuters.com/cgi-bin/jrnlst/jloptions.cgi?PC=K>

و علوم انسانی و اجتماعی (SOCIAL SCIENCE CITATION INDEX) آدرس:

<http://ip-science.thomsonreuters.com/cgi-bin/jrnlst/jloptions.cgi?PC=SS>

قرار داده است که در آن مجلات در 3 نوع طبقه بندی مختلف قرار گرفته اند و بر اساس نیاز کاربران قابل

دسترسی می باشند. همچنین دفتر گسترش تولید علم سازمان مرکزی همه ساله آخرین فایل JCR مربوط به یک سال قبل را جمع آوری و در سایت <http://rvp.iau.ir/sp> قرار می دهد.

2- انتخاب مجلاتی که توسط ناشرین معروف چاپ می شوند، مانند :

ELSEVIER, SPRINGER, WILEY, SCOPUS, SAGE, CABI, PUBMED, MEDLINE

3- استفاده از مجلاتی که یک یا چند نفر از اعضای هیات تحریریه آنها شناخته شده باشند.

4- مجلاتی که توسط همکاران متخصص پیشنهاد می شوند.

5- مجلاتی که فرایند داوری آنها از نظر زمانی معقول باشد، معمولاً مجلاتی که فرایند داوری کوتاهی دارند اعتبار چندانی ندارند.

6- مجلاتی که شماره حساب آنها در خود کشور ناشر باشد.

7- مجلاتی که در هر شماره انبوهی از مقالات نا همگون را چاپ نکرده باشند.

8- مجلاتی که توسط تعداد زیادی از مولفین کشورهای جهان سوم تسخیر نشده باشد.

9- از تقلبی نبودن سایت مجله اطمینان حاصل شود؛ ژورنالهای جعلی ژورنالهایی هستند که با نام و اعتبار برخی

ژورنالهای معتبر کار می کنند ولی در واقع ارتباطی با آن ژورنالها ندارند. عمدتاً افراد سودجو به سراغ ژورنالهایی

می روند که به صورت فیزیکی چاپ می شوند. این افراد با ساخت یک وب سایت با نام و مشخصات ژورنال

اصلی شروع به کلاهبرداری از محققین نموده و با دریافت مبالغ بالا مقالات را چاپ می کنند. متأسفانه در

سالهای اخیر حجم زیادی از مقالات چاپ شده در این ژورنالهای جعلی (Fake) و به سرقت رفته

(hijacked journals) به ایرانیان تعلق دارد یکی از روش هایی که سایت واقعی مجله را به نویسنده نشان

می دهد، مشاهده آدرس دفتر مجله و لینک اصلی وب سایت ژورنال است که معمولاً در سایت تامسون رویترز

قابل رؤیت می باشد (<http://science.thomsonreuters.com>) و در بیشتر موارد فعال است، برخی مواقع

بنا به دلایلی از جمله الکترونیکی نبودن ژورنال، این لینک فعال نبوده و همین مسئله مورد توجه سودجویان قرار

گرفته و عامل ایجاد سایت تقلبی به نام و شماره ISSN همین مجله می شود. بنابراین شناسایی درست نشریه

مهم ترین اقدامی است که قبل از هر کاری باید انجام گیرد، در واقع بعد از کنترل لیست نشریات نا معتبر در

سایت دفتر گسترش تولید علم سازمان مرکزی (<http://rvp.iau.ir/sp>) لازم است سایت های دیگری نیز

که معمولاً اینگونه مجلات را شناسایی و معرفی می کنند، بازنگری شوند یکی از این سایت ها، وب سایت

[scholarlyoa open acces](http://scholarlyoa.open.ac.uk) به مدیریت پروفیسور جفری بیل و دیگری وب سایت آقای دکتر مهرداد جلالیان

به شرح زیر می باشند:

[/http://scholarlyoa.com/other-pages/hijacked-journals](http://scholarlyoa.com/other-pages/hijacked-journals)

<http://www.drmehrdad.com>

این دو سایت سعی می کنند سایت های جعلی تشکیل شده در فضای مجازی را معرفی نماید، بعضی مواقع مواردی مشاهده شده که مجله ای با وجود اینکه در لیست مجلات تقلبی این دو سایت نیست ولی علائم دیگری مبنی بر جعلی بودن آدرس سایت در آن مشهود می باشد که در این صورت لازم است اقدامات دیگری از جمله مکاتبه با بنیان دو سایت فوق و حتی سایت تامسون انجام گیرد. در صورت مواجهه با چنین مواردی به دفترارتباط با صنعت مراجعه و یا عنوان ISSN و سایر مشخصات مجله یا لینک آن به آدرس Educatuon@azad.ac.ir ارسال شود تا سایت این مجلات به درستی بررسی و صحت و سقم آنها مشخص شود. در این راستا لیستی از سایت های جعلی تهیه شده که در انتهای همین دستورالعمل (پیوست شماره 1) قرار دارند. ارائه نکردن سند برای داوری، فرستادن ایمیل های اسپم برای پژوهشگران، ادعای انتشار مجلات علمی که وجود خارجی ندارند یا هنوز منتشر نشده اند و پنهان کردن نام سردبیر و آدرس تجاری مجلات علمی برخی از اعمال شک برانگیز دیگر است که موجب شکل گیری تردیدهایی در مورد صداقت یک مجله می شود.

10- تعداد بسیار زیادی از مجلات موجود می باشند که در سایت تامسون نمایه شده ولی هنوز ضریب تأثیر نگرفته اند، این دسته از مجلات جزء Master Journal List بوده و با نام ISI LISTED معروف می باشند که در سایت زیر قابل دسترسی می باشند :

<http://scienc.thomsonreuters.com/cgi-bin/jrnlst/jlsearch.cgi?PC=MASTER>

لازم به ذکر است جستجوی کلیه مجلات ISI در این لینک انجام پذیر بوده ولی وجود یک مجله در لیست این سایت به منزله تأیید دارا بودن ضریب تأثیر برای آن ژورنال نمی باشد. لذا برای پی بردن به این مسأله حتماً باید به لینکهای ذکر شده در بند یک مراجعه کرد.

11- در صورتی که پژوهشگر مقاله علمی پژوهشی تمایل دارد مقاله خود را به یک نشریه علمی پژوهشی مورد

تأیید کمیسیون بررسی مجلات علمی دانشگاه آزاد اسلامی یا نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری یا نشریات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، علمی ترویجی و مجلات نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام ارسال و چاپ نماید، لازم است با مطالعه و تحقیق این نوع نشریات که در لینک های زیر معرفی می شوند مجله مورد نظر انتخاب و جهت چاپ مطابق با فرمت درخواستی مجله به دفتر مجله ارسال شود :

 <http://rvp.iau.ir/sp/>

 <http://journals.msrt.ir/>

 <http://www.maqiran.com>

 <http://mjl.isc.gov.ir/Default.aspx?lan=fa>

پېښور 1- لیست مجلات جعلی که تاکنون شناسایی شده اند

Hijacked Journal	Authentic Journal
<i>Afinidad</i> : http://www.afinidad.org/	<i>Afinidad</i> : http://www.aiqs.es/catala/afinidad.asp
<i>Archives des Sciences</i> : http://www.archiveofscience.com/ http://www.sciencesarchive.com/	<i>Archives des Sciences</i> : http://www.unige.ch/spfn/Publications/ArchivesSciences/Archives.html
<i>Bothalia Journal</i> : http://www.bothalia.com/	<i>Bothalia – African Biodiversity & Conservation</i> : http://www.abcjournal.org/index.php/ABC
<i>Bradleya</i> : www.britishedu.org.uk	<i>Bradleya</i> : http://www.bcss.org.uk/brad.php
<i>Chemical and Process Engineering</i> : http://processengineering.net/	<i>Chemical and Process Engineering</i> : http://www.degruyter.com/view/j/cpe
<i>Ciência e técnica</i> : http://ciencia-e-tecnica.org/	<i>Ciência e técnica vitivinícola</i> : http://www.scielo.oces.mctes.pt/
<i>Emergencias</i> : http://www.sanidadediciones.com/	<i>Emergencias</i> : http://www.semes.org/revista_EMERGENCIAS/
<i>Epistemologia</i> : http://epistemologia-journal.com/	<i>Epistemologia</i> :
<i>Scientia Guaianae</i> : http://www.scientiaguaianae.org/index.php/Scientia	<i>Scientia Guaianae</i> : a series on natural sciences of the Guayana region
<i>Iheringia Série Botânica</i> : http://iheringiaserie.bdssmgdl.org/index.php/ISB	<i>Iheringia. Série botânica</i> : www.fzb.rs.gov.br
<i>Interciencia Association</i> : http://www.ivic-gob.org/	<i>Interciencia</i> : http://www.interciencia.org/
<i>Jokull Journal</i> : http://www.jokulljournal.com/	<i>Jökull</i> : http://jokulljournal.is/
<i>Nationalpark Berchtesgaden Forschungsbericht</i> : http://www.nationalpark-berchtesgaden.com	<i>Nationalpark Berchtesgaden: Forschungsberichte</i> : http://www.nationalpark-berchtesgaden.bayern.de/08_publicationen/
<i>Nationalpark-Forschung in der Schweiz</i> : http://naukpublication.org/index.php/NATIONALPARK-FORSCHUNG-SCHWEIZ	<i>Nationalpark-Forschung in der Schweiz</i>
<i>Nautilus Journal</i> : http://nautilusjournal.net/default.html	<i>The Nautilus</i> :

	http://www.shellmuseum.org/nautilus/index.html
Mitteilungen Klosterneuburg: http://mitt-klosterneuburg.com/	Mitteilungen Klosterneuburg: http://bundesamt.weinobstklosterneuburg.at/seiten/index.php/view.408/
Pensee: http://www.penseejournal.com/first.html	La Pensée : http://www.gabrielperi.fr/
Research-Technology Management (Res Tech Manag): http://iriinc.org/	Research-Technology Management (RTM): http://www.iriweb.org/Main/Library/RTM_Journal/
Sylwan (English ed.) : http://sylwan.ibles.org/	Sylwan: http://sylwan.ibles.waw.pl/pls/apex/f?p=105:1:0
TERAPEVTICHESKII ARKHIV: http://terapevticheskiiarkhiv.org/index.php/TERA/index/	<i>Terapevticheskiĭ arkhiv:</i>
VITAE-REVISTA DE LA FACULTAD DE QUIMICA FARMACEUTICA: http://vitae-udea.org/	Vitae, la revista de la Facultad de Química Farmacéutica:
Wulfenia, Wulfenia: http://www.multidisciplinarywulfenia.org/	<i>Wulfenia:</i> http://www.landesmuseum.ktn.gv.at/210226w_DE.htm?seite=15

<http://he.azad.ac.ir>